

Каталог - 2018

**ХАРКІВСЬКИЙ
ОСІННІЙ МАРАФОН
ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТОВАРИСТВО ПСИХОЛОГІВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Г. С. СКОВОРОДИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені А. С. МАКАРЕНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
І СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ НАПН УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ ПСИХОЛОГІВ ХАРКОВА
МІЖРЕГІОНАЛЬНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ СИМВОЛДРАМИ
ВСЕУКРАЇНСЬКА АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНА АСОЦІАЦІЯ
СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ЦЕНТР ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВОСТЯМИ РОЗВИТКУ «ЛАДО»

*З нагоди 110-річного ювілею Л.І. Божович (1908-1981),
115-ї річниці з дня народження П.І. Зінченка (1903-1969)
та О.М. Леонтьєва (1903-1979)*

ХАРКІВСЬКИЙ ОСІННІЙ МАРАФОН ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ

МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(Каталог психотехнологій; тези доповідей)

27 жовтня 2018 року

Харків – 2018

УДК 159.9.07
ББК 88

Рецензенти:

Кузнєцов Марат Амїрович, доктор психологічних наук, професор кафедри практичної психології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Панок Віталій Григорович, психологічних наук, професор, директор Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи

Романовський Олександр Георгійович, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувач кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами Національного технічного університету «ХПІ»

Рекомендовано до друку Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, протокол № 7 від 25.10.2018 року

ХАРКІВСЬКИЙ ОСІННІЙ МАРАФОН ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ: матеріали наук.-практ. конф., м. Харків, 27 жовтня 2018 р., ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Харків: Діса плюс, 2018. 304 с.

ISBN 978-617-7645-34-3

У збірнику представлено матеріали науково-практичної конференції «**ХАРКІВСЬКИЙ ОСІННІЙ МАРАФОН ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ**», метою якої було висвітлення в рамках профорієнтації та просвітництва новітніх розробок у галузі психотехнологій, представлених на теренах України.

Перша частина збірника містить **Каталог психотехнологій** новітніх авторських розробок розвивальних, психокорекційних, діагностичних, тренінгових програм, методик, технік тощо, інформація про які подана у вигляді анотацій.

У другій частині розміщено тези доповідей, які містять результати науково-практичних розробок учасників конференції.

Матеріали конференції віддзеркалюють результати сучасних досліджень у галузях теоретичної та прикладної психології.

Для науковців, викладачів, аспірантів та магістрантів, студентів гуманітарних спеціальностей, практичних психологів, вихователів, соціальних та медичних працівників.

Матеріали друкуються в авторському варіанті з правками редакції.

ISBN 978-617-7645-34-3

УДК 159.9.07
ББК 88

© ХНПУ імені Г.С.Сковороди, 2018
© Колектив авторів, 2018
© Сльчанінова Т.М. (оформлення, Ψ-емблема), 2018
© Фоменко К.І. (обкладинка), 2018

ЗМІСТ

Частина 1. КАТАЛОГ ПСИХОТЕХНОЛОГІЙ

Аркатова О.С. Мсихологічна програма формування життєвих стратегій підлітків «Моє майбутнє».....	13
Балинська М.В. Комплекс психологічних технік та вправ з профілактики емоційного вигорання та формування здоров'язберігаючої компетенції.....	15
Бацилєва О.В., Астахов В.М., Пузь І.В. Комплексна програма психологічного супроводу вагітних.....	16
Березка С.В. Програма «Психокорекція поведінкових розладів дітей дошкільного віку з порушенням інтелектуального розвитку засобами арт-терапії».....	20
Большакова А.М. Психологічна трансформаційна гра з елементами тренінгу «Закони Всесвіту».....	21
Вдовіченко О.В. Тест суб'єктивної оцінки ситуацій як невизначених/небезпечних ...	21
Гордиенко-Митрофанова І.В., Кобзева Ю.А. Концепція створення техніки терапевтичного юмора.....	22
Гордиенко-Митрофанова І.В., Кобзева Ю.А., Зуєв І.А., Силина А.П. Опитувальник ігрової компетентності.....	23
Дворніченко Л.Л. Технологія самостійної роботи з курсу «Основи психологічного консультування».....	24
Дворовенко І. В. Комплекс корекційно-розвивальних вправ для індивідуальних занять з учнями 6-8 років із затримкою психічного розвитку в умовах інклюзивного навчання.....	25
Доценко В.В. Система психологічних тренінгів з формування та розвитку стресостійкості у працівників поліції на етапі фахової підготовки	26
Жданюк Л.О., Лукова С.В. Тренінговий курс «Психологічна готовність вчителів перших класів закладів освіти до впровадження Концепції «Нової української школи».....	27
Жукова Л.В., Трушик О.В. Скринінгова методика діагностики сумісної уваги у дітей раннього віку.....	29
Зарудська Т.А. «Чарівна Пісочна країна» (розвивальна програма з використанням педагогічної пісочниці).....	30
Касумова О.С. Авторська Арт-терапевтична техніка яка служить засобом вільного самовираження і самопізнання.....	33
Крамченкова В.О. Методика «Дослідження соціально-психологічних установок щодо паління».....	34
Крамченкова В.О. Методика «Паління як заміщення психологічного голоду».....	35
Крамченкова В.О. методика психодіагностики впливу паління на сімейне функціонування	36
Кузнецов О.І. Опитувальник духовних цінностей особистості	36
Лисечко М.В. Структурно-процесуальна модель формування рольової компетентності студентів	39
Ломакін Г.І. Система психологічного супроводу комбатантів з метою подолання та запобігання загостренню кризи середнього віку	40
Лукова С.В. Корекційно-розвивальна програма для підлітків «У світі власного Я» ...	47
Лукова С.В. Тренінг взаємодії в родинному колі.....	49

МЕТОДИКА ПСИХОДІАГНОСТИКИ ВПЛИВУ ПАЛІННЯ НА СІМЕЙНЕ ФУНКЦІОНУВАННЯ

МЕТОДИКА ПСИХОДІАГНОСТИКИ ВЛИЯНИЯ КУРЕНИЯ НА СЕМЕЙНОЕ ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ

PSYCHODIAGNOSTICS TECHNIQUE «INFLUENCE OF SMOKING ON FAMILY FUNCTIONING»

© Крамченкова В.О., м. Харків

Методика «Вплив паління на сімейне функціонування» є самостійним інструментом для визначення установок щодо паління як чинника реалізації сімейних функцій. У структурі методики виділяються наступні шкали, що відповідають функціям сім'ї: господарчо-побутова, виховна, сексуально-еротична, емоційна, духовного (культурного) спілкування та первинного соціального контролю.

Методика дозволяє визначити рівень функціональності сімейної системи та характер специфічного (сприяючого, перешкоджаючого або нейтрального супроводжуючого) впливу паління на реалізацію окремих функцій сім'ї. Низькі показники за кожною шкалою відображують уявлення про сприяючий вплив паління на реалізацію відповідних сімейних функцій. Середні показники характеризують нейтральний супроводжуючий вплив паління. Високі показники за шкалами є проявленням установки про перешкоджаючий вплив паління на сімейне функціонування у відповідних сферах життєдіяльності сім'ї. Діагностика особливостей реалізації функцій сім'ї дозволяє визначити рівень функціональності сімейної системи. Функціональна сім'я (нормально функціонуюча сім'я) – це сім'я, яка відповідально і диференційовано виконує свої функції, внаслідок чого задовольняється потреба в зростанні і змінах як сім'ї в цілому, так і кожного члена. Дисфункціональна сім'я – це така сім'я, в якій одна або декілька функцій порушені або відсутні, в наслідок чого сім'я виявляється нездатною задовольняти потреби її членів в особистісному зростанні.

Дана методика відповідає сучасним вимогам до психометричного обґрунтування психодіагностичних опитувальників та може бути використана для психодіагностики у структурі комплексної терапії нікотинової залежності.

ОПИТУВАЛЬНИК ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ

ОПРОСНИК ДУХОВНЫХ ЦЕННОСТЕЙ ЛИЧНОСТИ

SPIRITUAL VALUES QUESTIONNAIRE

© Кузнецов О.И., м. Харків

Фактор 1 (28% дисперсії; факторна вага становить 11,42) містить пункти 1 (0,979), 7 (0,969), 8 (0,968), 29 (0,968), 21 (0,960), 9 (0,956), 36 (0,950), 27 (0,948), 28 (0,945), 18 (0,941), 38 (0,941), 16 (0,938). Фактор був названий «Духовно-моральні цінності совісті». Фактор 2 (21%; 8,37): 2

(0,985), 23 (0,962), 5 (0,956), 13 (0,955), 25 (0,952), 12 (0,949), 22 (0,938), 3 (0,937), 33 (0,920). Фактор був названий «Духовно-Моральні ціннісні орієнтації честі». Фактор 3 (13%; 5,38) 6 (0,973), 39 (0,953), 19 (0,934), 26 (0,926), 15 (0,921), 35 (0,913). Фактор був названий «Гуманістичні ціннісні орієнтації стійкості». Фактор 4 (14%; 5,63) 4 (0,984), 14 (0,967), 34 (0,960), 40 (0,954), 24 (0,950), 20 (0,943). Фактор був названий «Гуманістичні ціннісні орієнтації альтруїзму». Фактор 5 (8%; 3,57) 11 (0,953), 31 (0,927), 17 (0,924), 37 (0,897). Фактор був названий «Духовні ціннісні орієнтації». Фактор 6 (7%; 2,79) 32 (-0,951), 10 (-0,935), 30 (-0,935). Фактор був названий «Релігійні ціннісні орієнтації».

Тест-ретестова надійність. Повторне тестування однієї і тієї ж вибірки (120 осіб) проводилося з інтервалом в два тижні. Кореляція між результатами першого та другого дослідження становить $r = 0,798$, що свідчить про досить високу надійність опитувальника.

Інструкція: Нижче наведені описи деяких людей. Будь ласка, прочитайте кожний опис і подумайте, наскільки кожна людина схожа або не схожа на Вас: 1 – зовсім не схожа, 2 – не схожа, 3 – частково схожа, 4 – схожа, 5 – дуже схожа на мене.

1. Вона ввічлива, не хамить і завжди поводить себе пристойно.
2. Вона чесна, не обманює інших.
3. Вона порядна, не робить аморальних вчинків.
4. Вона вміє прощати людям їх слабкості і не тримати на них зла і образи.
5. Для неї дуже важливо бути скромною і помірною в своїх бажаннях.
6. Вона терпляча, спокійно переносить негаразди і тяготи життя.
7. Вона вважає, що важливо проявляти повагу до інших людей, бути шанобливою.
8. Для неї важливо жити і робити все по совісті.
9. Вона любить сумлінно виконувати і відповідати за те, що їй доручено або за те, що вона зобов'язана робити.
10. Бути релігійною важливо для неї. Вона дуже старається слідувати своїм релігійним переконанням.
11. Вона цінує душевність у відносинах з людьми і прагне до такого спілкування з іншими.
12. Для неї важливо показувати свою подяку іншим.
13. Вона прагне до чистоти і відданості у відносинах з близькими людьми.
14. Їй важливо проявляти добросердечність і терпляче переносити образи.
15. Вона прагне стійко переносити труднощі, бути витривалою у складних ситуаціях.
16. Вона намагається ретельно виконувати свої зобов'язання.
17. Вона цінує у відносинах щирість, правдива у вираженні своїх думок і почуттів.
18. Вона вірна своїм переконанням, її поведінка і вчинки співвідносяться з її життєвими принципами.

19. Вона підпорядковує власні інтереси потребам інших людей для їх же блага.
20. У неї відсутнє почуття користі і прагнення нажитися на інших.
21. Для неї дуже важливо весь час бути ввічливою з іншими людьми. Вона намагається ніколи не дратувати і не турбувати інших.
22. Вона не вмє і не хоче обманювати ні себе, ні інших.
23. Для неї важливо здійснювати тільки високоморальні вчинки, не бути аморальним.
24. Для неї важливо прощати людей, які образили її. Вона намагається бачити хороше в них і не ображатися.
25. Для неї важливо бути скромною. Вона намагається не привертати до себе увагу.
26. Вона здатна стійко витримувати труднощі, бути терплячою.
27. Вона вважає, що завжди повинна проявляти повагу до своїх батьків і людям старшого віку. Для неї важливо бути послухною.
28. Вона совісна, дає моральну оцінку всім своїм вчинкам.
29. Вона відповідально підходить до будь-якої справи.
30. Вона ходить до церкви і дотримується релігійних ритуалів.
31. Вона цінує в людях душевність і моральні якості.
32. Вона вдячна долі (Богу, іншим людям) за все хороше в її житті.
33. Для неї важливо бути відданою своїм друзям. Вона хоче присвятити себе своїм близьким.
34. Вона завжди контролює емоції, готова усвідомлено прощати помилки і образи від інших.
35. Вона дуже витривала навіть в найскрутніших ситуаціях.
36. Вона завжди виконує обіцянки, тримає слово.
37. Вона прагне до щирості і відкритості в стосунках.
38. Для неї важливо слідувати своїм принципам.
39. Вона схильна жертвувати своїми інтересами заради інших.
40. Вона віддасть «останню сорочку» близькому.

Ключ:

<i>Шкала</i>	<i>№ тверджень</i>	<i>Нормативні значення, бали</i>
Духовно-моральні цінності совісті	1, 7, 8, 9, 16, 18, 21, 27, 28, 29, 36, 38	30-45
Духовно-моральні цінності честі	2, 3, 5, 12, 13, 22, 23, 25, 33	20-30
Гуманістичні цінності альтруїзму	4, 14, 20, 24, 34, 40	10-20
Гуманістичні цінності толерантності	6, 15, 19, 39	10-20
Духовні цінності	11, 17, 31, 37	8-15
Релігійні цінності	10, 30, 32	7-12